

Katri Lindau

Eile korraldasid MTÜ Eesti Vabatahtlik Mere- ja Järvepääste koos politsei- ja piirivalveametiga Käsmu lahes merepäästeõppuse, mida külastas ka Eesti vabariigi president Toomas Hendrik Ilves, kes jäi vabatahtlike tegevusega väga rahule.

“Vabatahtlike tegevus on riigile väga oluline toetussüsteem, riigil on olemas inimesed ning ka vahendid, kuid ei saa, käed rüpes, oodata - tänapäevases riigis on vabatahtlikel suur osa kanda,” sõnas president Ilves. Ta rõhutas ka, et päästetegevuse kogu raskus ei saa langeda ainult riigistruktuuridele või vabatahtlikele, vaid oluline on koostöö.

MTÜ Eesti Vabatahtlik Mere- ja Järvepääste juhatuse liige Ene Kalmus toonitas samuti vabatahtlike ning riigi omavahelise koostöö olulisust. “Kannatanu ei hooli, kas teda tuleb päästma vabatahtlik või piirivalve, oluline on, et oleks toimiv ja kiire päästesüsteem,” kõneles ta.

Kalmuse sõnul on alates 2006. aastast tehtud koostööd siseministeeriumiga, riigikogu riigikaitse komisjoniga, politsei- ja piirivalveametiga ning päästeametiga, et luua toimivat vabatahtliku merepääste süsteemi, mis täiendaks riigipoolset tööd valdkonnas. Olulisim on tema kinnitusel vabatahtlike töö legaliseerimine, sest praegu puuduvad seadused nii koostöövormi kui ka vabatahtlike sotsiaalsete garantiide kohta.

“Vabatahtlikel puuduvad praegu sotsiaalsed garantiid, kui aga midagi peaks juhtuma, on see väga oluline, et neil oleks kindlustunne, samuti puudub praegu täpne konsensus vabatahtlike ja riigi vahelise koostöö ulatuses ning ka riigi toetuse ulatuses,” selgitas Kalmus ja lisas, et kooskõlastamisel on riigipiiri seaduse ja meresõiduohutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu, mis peaks selles vallas selgust looma.

Soomes on tegutsenud juba üle saja aasta riikliku merepääste süsteemi kõrval vabatahtlike

ühendus Soome Merepäästeselts, mille tegevjuht Kyösti Vesterinen oli ka Käsmu õppustel kohal.

Kui põhjanaabrite juures finantseerivad vabatahtlikku merepääste süsteemi paadiomanikud, siis Eestis selline süsteem tõenäoliselt ei toimiks - seega on ka Vesterineni veendumusel väga oluline riigi tugi. "Soomes teevad vabatahtlikud aastas ära veerandi kõigist päästetöödest ning säästavad sellega üle 40 miljoni euro riigi vahendeid," märkis Vesterinen.

Seda kinnitas ka MTÜ Käsmu Vabatahtlik Merepäästeühing esimees Haivo Laulik: "Kui riik toetab meid, toetame meie oma tegevusega riiki ning hoiame riigi rahakotti." Haivo Lauliku juhitud Käsmu Päästeselts loodi mõni aasta tagasi Eestis esimeste seas ning iga päev patrullitakse Juminda poolsaare otsast Kundani jäävas vahemikus. "Europrojekti abil saime soetada neli kiiret ja põhimõtteliselt uppumatut päästepaati, meil on spetsiaalsed merepäästevahendid: navigatsiooniseadmed, lokaatorid, digitaalsed kaardid, esmaabi tarbed," loetles Laulik. Samuti tegeletakse tema sõnul vabatahtlike koolitamisega ning edaspidi soovitakse pühenduda enam ka õnnetusi ennetavatele tegevustele ja üldise teadlikkuse tõstmisele.

Õppustel osales üle 70 inimese, sealhulgas Soome vabatahtlikud päästjad, kolm Eesti vabatahtlike kiiret päästepaati, piirivalve tehnika, Võsu päästekomando paat ning Soome Merepäästeseltsi päästelaev Aktia.

MTÜga Eesti Vabatahtlik Mere- ja Järvepääste on praeguseks liitunud kaheksa vabatahtlikku merepääste ühingut. Mittetulundusühing loodi mõni aasta tagasi Vihula, Toila, Mustvee ja Lohusuu omavalitsuse eestvedamisel Kesk-Läänemere Interreg IVa programmist finantseeritava vabatahtliku merepääste projektina VOMARE (Voluntary Maritime Rescue).